

LDDK pozīcija
Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdei
21.04.2022.

LDDK pauž šādu pozīciju par NTSP darba kārtības jautājumiem:

1. Krievijas un Baltkrievijas agresijas ietekme uz Latvijas ekonomisko situāciju:

- Apzinoties, ka Latvijas valsts un Baltijas reģiona drošība un valsts neatkarības nodrošināšana ir vissvarīgākais uzdevums, LDDK pilnībā atbalsta finansējuma palielināšanu valsts aizsardzības vajadzībām, kā arī Latvijas iedzīvotāju un Ukrainas bēgļu sociālajam atbalstam; LDDK uzskata, ka investīcijas valsts aizsardzībā veicinās arī dažādu nozaru Latvijas uzņēmumu darbību un ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, sekmējot publiskā un privātā kapitāla piesaisti savlaicīgā, saprotamā un atklātā veidā;
- LDDK vērš uzmanību, ka ekonomisko situāciju negatīvi ietekmēs straujāks energoresursu cenu pieaugums sankciju un piegāžu ķēžu pārrāvumu dēļ, tādēļ aicina valdību atbalstīt gan valsts kapitāla, gan privātās investīcijas Latvijas enerģētiskās neatkarības nodrošināšanai, tajā skaitā, izmantojot visus pieejamos Latvijas resursus, nodrošinot energoresursu pietiekamību, plānojot pasākumus gan īstermiņā, gan ilgtermiņā, tādējādi dodot iespēju attīstīt reģionus un radot papildu darba vietas; LDDK aicina valdību kopā ar sociālajiem un sadarbības partneriem sagatavot **Latvijas enerģētiskās neatkarības (no Krievijas resursiem) un vietējo energoresursu izmantošanas īstermiņa un vidēja termiņa plānu**, nepieciešamības gadījumā ieviešot terminētus samazinājumus nodokļiem:
 - Samazināt akcīzes nodokli energoresursiem;
 - Īstermiņā pārskatīt dabas resursa nodokļu piemērošanu vietējiem energoresursiem;
 - Būtiski samazināt energoresursu importu, veicinot vietējo resursu ieguves palielināšanu un to eksportu;
 - Noņemt jebkādas ierobežojumus vietēju bioloģiskas (tajā skaitā fosilas) izcelsmes energoresursu izmantošanai apkurē, tai skaitā centralizētajā siltumapgādē (CSA);
 - Aicināt EK noteikt emisiju kvotu maksājumu griestus.
- LDDK norāda uz būtisku izmaksu kāpumu uzņēmējiem, ko veido gan izejvielu un pakalpojumu sadārdzinājums, gan atalgojuma pieaugums. LDDK uzskata, ka ir nepieciešams sabalansēt *Pasūtītāju* un *Piegādātāju* ārkārtas risku izmaksu kompensācijas principus, ieviešot īstermiņā nozaru specifiskus un līdzsvarotus izmaksu indeksācijas modeļus. Augstais inflācijas līmenis palielinās spiedienu uz atalgojumu. Lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotāju labklājību un uzņēmumu spēju maksāt atbilstošu atalgojumu saviem darbiniekiem, LDDK atkārtoti aicina pieņemt politiski atbildīgus lēmumus un samazināt darbaspēka nodokļu slogu, ietverot saistīto darbaspēka izmaksu konkurētspēju (darba nespējas lapas, virsstundu apmaksa, dīkstāves apmaksa, izglītības apmaksa, praktikanu atalgojums prakses laikā, jauno vecāku pabalsta saglabāšana paralēli strādājot, veselības

apdrošināšana, mobilitātes izmaksas, darbinieku ēdināšanas izmaksas, atvieglojumu un pabalstu pārskatīšana), kā arī pilnveidot mazās uzņēmējdarbības nodokļu režīmu, labojot iepriekš radītās kļūdas.

- LDDK norāda uz nepieciešamību ieviest mērķētu atbalsta sistēmu sociāli neaizsargātajām iedzīvotāju grupām, iesaistot pašvaldības un neradot administratīvu slogu.

2. Pieņemt zināšanai Latvijas Stabilitātes programmu 2022-2025. gadam, kas tika apstiprināta Ministru kabineta sēdē 12.aprīlī.

3. Attiecībā uz Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas progresu LDDK aicina īstenot 2021. gada 27. aprīļa NTSP sēdē lemtu:

Nodrošināt savlaicīgu sociālo un sadarbības partneru iesaisti Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna ietvara tālākajā virzībā: informēt par saņemto atgriezenisko saiti no Eiropas Komisijas par iesniegtajiem dokumentiem, iesaistot Ministru kabineta noteikumu un citu reglamentējošo dokumentu izstrādē plānā paredzēto pasākumu ieviešanai, kā arī informējot par kopumā pieejamo līdzekļu apmēru no dažādiem finansējuma avotiem pasākumu un prioritāšu īstenošanai. Papildus informācija <https://lddk.lv/aktualitate/jaunumi/ntsp-par-rrf/>

4. Par darba samaksas jautājumiem veselības aprūpes darbiniekiem

- 1. LDDK atkārtoti aicina palielināt NTSP Veselības aprūpes nozares apakšpadomes dalībpušu locekļu skaitu no trim līdz vismaz pieciem, nodrošinot katrā sēdē arī kompetentu ekspertu klātbūtni.**
- 2. LDDK aicina nodrošināt pietiekamu finansējumu veselības aprūpei,** lai nodrošinātu savlaicīgu pakalpojumu pieejamību (pakalpojumu nepieejamība rada būtisku finanšu slogu sociālajam budžetam un darba devējiem). Lai to varētu izdarīt:
 - a. Jāveic **veselības aprūpes reforma** atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju, metožu attīstībai (ambulators, dienas stacionārs) un **jāievieš jaunais veselības aprūpes darbinieku atalgojuma** modelis;
 - b. Jāpārskata valsts apmaksāto pakalpojumu grozs atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām (datus balstīts);
 - c. Jāpārskata pakalpojumu valsts apmaksas tarifi atbilstoši faktiskajām izmaksām (godīga konkurence);
 - d. Jāattīsta publiski privātās partnerības sniegtās iespējas;
 - e. Strauji jāattīsta pacientu datu digitalizācija (savlaicīgai un kvalitatīvākai ārstēšanai bez izmeklējumu dublēšanās);
 - f. Jāpalielina brīvprātīgās veselības apdrošināšanas ar “algas nodokļiem” neapliekamais apjoms.